

43. zasadnutie Výboru pre daňové prognózy (22.9.2016)

Účastníci stretnutia:

MF SR – Radko Kuruc, Lucia Šrámková
NBS – Branislav Reľovský, Martin Nevický
SLSP – Mária Valachyová, Katarína Muchová
UniCredit Bank – Ľubomír Koršňák
KRRZ – Marek Porubský, Marián Šaling
INFOSTAT – Jana Juriová
FSSR – Jana Janáčová
Sociálna poisťovňa – Judita Šteffeková
NKÚ – Igor Šulaj

Zasadnutia sa zúčastnili aj pracovníci Inštitútu finančnej politiky (ďalej len IFP).

Na začiatku Výboru Lucia Šrámková, poverená zastupovaním riaditeľa Inštitútu finančnej politiky, predstavila členom aktuálnu daňovú prognózu vychádzajúcu z aktuálnej makroekonomickej prognózy. Následne požiadala členov Výboru o predbežné zhodnotenie prognózy a vyzvala na diskusiu k nasledujúcim otázkam:

- Ako vnímate vývoj ziskovosti?
- Bude úspech korporátnej dane pokračovať ?
- Plná jednotková elasticita pri odvodoch
- Váš pohľad na odhady jednotlivých legislatívnych zmien

Po prezentácii aktuálnej daňovej prognózy, sa prihovril členom Výboru štátny tajomník Radko Kuruc. Poukázal na skutočnosť, že v priebehu posledných troch rokov sú prognózy daňových a odvodových príjmov podhodnotené. Následne položil členom výboru nasledovné otázky:

- Aký je Váš názor na kvantifikáciu dividend?
- Aký je Váš postoj k problematike živnostníkov a k vplyvu paušálnych výdavkov?
- Súhlasíte s prezentovaným vplyvom OOP?
- MF SR a IFP plánuje pravidelne na kvartálnej báze uverejňovať aktuálne hodnotenie príjmov a výdavkov. Aký je Váš názor na túto iniciatívu?

NBS

- Prognózu predbežne hodnotí ako realistickú.
- Za silným rastom ziskovosti v sektore poisťovní môže bázičný efekt. Pri ostatných sektoroch je pochybnosť o vykazovaní ziskovosti v národných účtoch.
- Pri vývoji DPPPO pristupujú k odhadu skôr konzervatívne v porovnaní s IFP.
- Jednotková elasticita, ktorá sa uplatnila pri odvodoch je plne akceptovateľná a jedná sa o marginálnu zmenu, voči ktorej nemá námietky.
- Ako budú klasifikované v ESA2010 vyplatené úroky z nadmerných odpočtov DPH podľa novej legislatívy? Bude ich FS SR osobitne vykazovať?
- Prečo je rozdielny medziročný rast sociálnych a zdravotných odvodov v roku 2018.
- Ako bol kvantifikovaný vplyv oslobodenia príspevkov do rezolučného fondu. Vplyv zúčtovania OOP je zarátaný v zrážkovej dani alebo v DPFO?
- Kvantifikáciou dividend sa NBS bližšie nezaoberala, keďže nemá k dispozícii potrebné mikro údaje. Stanovisko nezaujal člen ani k otázke ohľadom živnostníkov.
- Vplyv OOP bol poisťovniam kompenzovaný v roku 2015, aj keď nie v plnej miere v porovnaní s aktuálnym odhadom. Tým, že veľká časť vplyvu sa prejavila až v rámci ročného zúčtovania, sa kompenzácia minula v roku 2015, poisťovniam chýba dodatočná hotovosť v 2016.
- Pravidelné uverejňovanie kvartálnych odhadov je dobrá iniciatíva, avšak vhodnejšie by bolo zamerať sa na celú verejnú správu.

Reakcia IFP

- Zatiaľ je úročenie nadmerných daňových odpočtov v rámci príjmov DPH s negatívnym znamienkom, v budúcnosti sa ešte klasifikácia prehodnotí. FS SR bude úročenie nadmerných odpočtov analyticky rozlišovať.
- Prognóza rezolučného fondu bola vypracovaná sekciou finančného trhu na MF SR. Úlohou IFP bolo len skontrolovať správnosť predpokladov a jej následné zapracovanie do prognózy.
- Rozdielna hodnota medziročných rastov sociálnych a zdravotných odvodov súvisí s vplyvom OOP a s postupným zvyšovaním sadzby príspevkov do druhého piliera od roku 2017. Fiškálny vplyv OOP je zapracovaný v rámci výnosu zrážkovej dane.

Slovenská sporiteľňa

- Prognózu DPH hodnotí ako mierne optimistickú. K celkovej prognóze zatiaľ nevie zaujať postoj, keďže nemali možnosť ju bližšie preskúmať.
- Je možnosť rovnako ako pri DPH ukázať aj EDS pri DPPO?
- Prekvapujúci vývoj DPPO môže súvisieť aj s nevhodne zvolenou daňovou základňou, ktorá spôsobuje príliš konzervatívne odhady. Je možné pri prognóze používať aj iné daňové základne?
- Na prvé tri otázky od štátneho tajomníka členka nevie odpovedať, keďže rovnako ako väčšina členov Výboru nemá k dispozícii detailnejšie (individuálne) údaje.
- Myšlienku kvartálnych príjmov a výdavkov verejnej správy v metodike ESA2010 uvítala. Je to jedna z dôležitých vecí, ktorá zaujíma aj potenciálnych investorov.
- Otázka na p. štátneho tajomníka: Ako budú použité dodatočné daňové príjmy v roku 2017?

Reakcia IFP

- Pri prognóze DPH je dlhodobo uplatňovaný rovnaký prístup – EDS na úrovni posledných dvoch kvartálov. IFP nevidí významné pozitívne riziká, ktoré by mohli ovplyvniť výnos dane.
- Výpočet a bližšie vysvetlenie problematiky EDS sa nachádza v manuáli, ktorý IFP v minulosti publikoval na internetovej stránke MF SR. EDS pre DPPO je možné poskytnúť.
- Pri odhade DPPO na horizonte prognózy je možné vychádzať iba z premenných, ktoré sú prognózované Výborom pre makroekonomické prognózy.
- Na zlepšovaní modelov, ktoré slúžia na prognózu daní, sa postupne pracuje. Aktuálne sa skvalitňuje postup prognózovania SD a IFP začína pracovať na odhade medzery na DPPO. Zároveň sa uvažuje o preskúmaní kauzálneho vzťahu medzi DPH a DPPO, kde je značná korelácia vo výnosoch oboch daní.

Reakcia štátny tajomník

- Vláda plánuje pokračovať v konsolidácii verejných financií v súlade s cieľmi stanovenými v Programe stability na roky 2016 – 2019 a nebude konsolidovať nad rámec týchto cieľov.

UniCredit Bank

- Prognózu hodnotí člen predbežne ako realistickú.
- Za vývojom ziskovosti môže byť procyklický vývoj. Do regresnej rovnice, ktorá sa používa na odhad DPPO by mohol byť zahrnutý komponent, ktorý odráža vývoj ekonomického cyklu, napríklad produkčná medzera.
- Voči zmene elasticity pri prognóze odvodov nemá námietky. Vykazovaná mzdová báza tvorí pozitívne riziko pre prognózovanie odvodov a DPFO a do budúcnosti by bolo vhodné systematicky zapracovať do prognózy previs rastu odvodov nad mzdovou bázou. Napríklad formou pohyblivého priemeru za posledné 4 kvartály.
- Ku kvantifikácii legislatívnych zmien nemá výhrady. Pozitívne riziko pri kvantifikácii daní z dividend z titulu nevyplatených ziskov z pred roka 2013 považuje za minimálne.

Reakcia IFP

- Regresná rovnica na odhad DPPO už v súčasnosti zahŕňa cyklický komponent. Problém ziskovosti skôr tkvie v hodnotách, ktoré sú konzervatívnejšie oproti skutočnosti, čo spôsobuje nižšie rasty. Pri cyklickosti je dôležité mať na pamäti riziko ukončenia, prípadne zmeny cyklu.
- Zapracovanie previsu nad mzdovou bázou pri prognózovaní odvodov bude IFP pozorne sledovať a v prípade, že tento vývoj bude pokračovať navrhne systematický prístup.

KRRZ

- Prognózu predbežne hodnotí realisticky a nemá k nej vážnejšie výhrady.
- Príprava a zasielanie krátkych materiálov k legislatívnym zmenám ako v rámci tohto Výboru je vítané zlepšenie procesu a mohlo by pokračovať aj do budúcnosti.
- Kvantifikácia legislatívnej zmeny na SD z tabaku je v súlade s odhadom KRRZ.
- K odhadu vplyvu zrážkovej dane z dividend zatiaľ nezaujal názor pre nedostatok dát a vyslovil požiadavku po zaslanie údajov, ktorými disponuje IFP. Pozitívny vplyv z dividend z nerozdeleného zisku pred rokom 2003 hodnotí skepticky na základe skúsenosti z roku 2013.
- Vývoj DPPO môže byť ovplyvnený viacerými faktormi, nielen cyklickosťou. S účinnosťou od 1.1.2015 bolo prijaté množstvo legislatívnych zmien, ktoré mohli mať výrazne odlišný ako odhadovaný vplyv na výnos DPPO a v konečnom dôsledku môžu ovplyvňovať aj odhad DPPO.
- K elasticite odvodov nemá výhrady.
- Plánuje IFP prehodnotiť fiškálny vplyv daňových licencií?
- Čo sa týka predpokladu o zachytení nerozdeleného zisku z predchádzajúcich období v tabuľkách rozdelenia primárneho dôchodku je táto informácia potvrdená štatistickým úradom?
- Vplyv OOP rátala KRRZ nezávisle od IFP a dosiahli veľmi porovnateľné výsledky. Rozdielny vplyv OOP bude dôsledkom použitia alikvótnosti na základe odpracovaného počtu mesiacov a výšky príjmu.
- KRRZ nezastáva názor k hodnoteniu nastavenia legislatívnych zmien, ale k celkovým fiškálnym vplyvom. Z toho dôvodu nezaujala k problematike živnostníkov stanovisko.
- Kvartálne odhady sú dobrou myšlienkou, uvítali by pokiaľ by boli vykazované akurálne a za celú verejnú správu.
- Plánuje FSSR zaviesť špecifický symbol pre daň z dividend pre zjednodušenie analyzovania do budúcnosti?
Bude mať zavedenie odvodu na neživotné poistenie vplyv na vývoj korporátnej dane.

Reakcia IFP

- Kompletné údaje ku kvantifikácii legislatívnej zmeny v zdaňovaní dividend zrejme nebude možné poskytnúť z dôvodu ochrany osobných údajov. Možné by bolo poskytnutie určitej formy agregovaných dát, ako je napríklad distribúcia príjmov.
- Vplyv daňovej licencie sa bude aktualizovať.
- Rozdiel v dividendách je predpoklad, ktorý bol konzultovaný so ŠU SR a verifikovaný cez analýzu distribúcie dividend cez daňové priznania.
- Špecifický symbol pri dani z dividend bol už konzultovaný v rámci MF SR a hľadá sa mechanizmus, aby bolo možné lepšie sledovať túto daň.
- Odvod na neživotné poistenie nemá vplyv na vývoj DPPO, nie je odpočítateľnou položkou zo základu dane.

INFOSTAT

- Predbežne hodnotí prognózu ako realistickú.
- K odhadu DPPO nemá výhrady.
- Pri DPH upozornila na pokles hotovostného výnosu v letných mesiacoch.

Reakcia IFP

- Pokles alebo volatilita hotovostného výnosu DPH v letných mesiacoch súvisí s celozávodnými dovolenkami vo veľkých podnikoch.

FS SR

- Prognózu hodnotia celkovo realisticky.
- Zástupkyňa upozornila na rozdielnu štruktúru ich prognózy. FS SR hodnotí vývoj DPPO optimistickejšie. Naopak je pesimistickejšia pri vývoji DPH.
- Za lepším vývojom ziskovosti môže byť aj zavedenie kontrolného výkazu, ktorý zvýšil transparentnosť subjektov.

Sociálna poisťovňa

- Pri odhade sociálnych odvodov sú optimistickejší a pri ich prognózovaní sa nedržia striktne vykazovanej mzdovej bázy.

NKÚ

- Zástupca NKÚ mal predovšetkým technické pripomienky k ziskovosti podnikov a fiškálneho vplyvu dividend. Upozorňoval na možnosť umorovania zisku. Požiadal o detailnejšie údaje k legislatívnym zmenám pre účely hodnotenia rozpočtového procesu.

Reakcia IFP

- Riziko z umorovania zisku bolo brané do úvahy pri kvantifikácií, ale nemusí byť významné z hľadiska výsledného vplyvu. Treba zdôrazniť, že firmy v minulosti platili ZO z dividend vo výške 14 percent, čo je v porovnaní s pripravovanou legislatívou vyššie zaťaženie. Potrebné údaje k legislatívnym zmenám budú zapracované v rozpočte verejnej správy.

Tatra banka, ČSOB

- Zástupcovia neboli prítomní na zasadnutí a ospravedlnili sa.

Na konci stretnutia vyzvala zastupujúca riaditeľka členov, aby poslali svoje prognózy v termíne najneskôr do pondelka 26.9.2016 do 12 hodiny na nasledovné adresy: lucia.sramkova@mfsr.sk, jan.remeta@mfsr.sk. Následne IFP zverejní svoje definitívne prognózy daní a odvodov.

Zapísal: Dušan Paur, 22.9.2016